

LEADER-POKO

Analyysi ohjelmakaudesta 2007-2013

Ihmisten kokoisille ideoille!
www.leader-suomi.fi

Yhteistyössä:

PoKory

29.12.2015

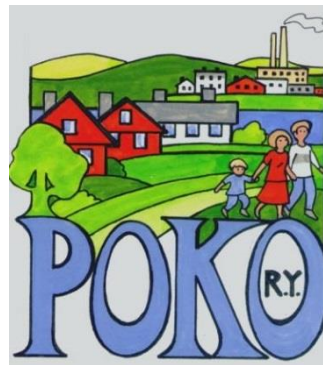
SISÄLLYSLUETTELO

1 Toiminnan taustaa

2 PoKon rahoituskehysten ja toimintalinjojen toteutuminen Kompassin kaudella

3 Kompassin tavoitteita ja niiden toteutuminen

4 Yhteenveto

Ihmisten kokoisille ideoille!

Kannen PoKo-karhun on alkujaan luonut mänttäläinen taiteilija Raine A. Sahrman. Nykyisen version tietokonepohjalle on muokannut Iiro Koskelainen (IronMedia Oy). Alkuperäinen PoKo-logo on edesmenneen taiteilija Marjaliisa Pitkärannan käsialaa.

1 Toiminnan taustaa

Maaseudun kehittämissyhdystys PoKo ry oli kaudella 2007-2013 yksi Suomen 56 Leader-ryhmästä. Leader-rahoituksen tavoitteena on tukea maaseudun vetovoimaisuutta ja toimintaympäristön kehittämistä. Toimintaa ohjaa kolmikantaperiaatteen mukaan muodostettu hallitus, johon on valittu toimialueen kunnista tasapuolisesti julkisen sektorin edustajia, yhdistysten päättävissä asemissa olevia henkilöitä sekä riippumattomia maaseudun asukkaita. Myös sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo huomioidaan hallituksen jäsenten valinnassa. PoKo ry:n hallitukseen kuuluu puheenjohtajan lisäksi 11 varsinaista jäsentä ja 3 varajäsentä.

Jokainen leader-ryhmä laatii oman kehittämissuunnitelmansa toimikaudeksi (7v). Kaudella 2007-2013 PoKo ry:n kehittämissuunnitelma Kompassi oli suunnannäyttäjänä. Toimintatapana on ollut ns. verkostotoimintamalli, jossa yhdistyksen rooli on ollut tuoda oma asialähtöinen osaamisensa mukaan suurempaan toimintakokonaisuuteen. Ohjelmakauden aikana tapahtui kaksi kuntaliitosta, joten kauden lopussa toimialueeseen kuului Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat ja Ylöjärvi entisen Kurun osalta. Elinkeinorakenne PoKon toimialueella on teollisuus- ja alkutuotantovaltainen. Seuraavalle ohjelmakaudelle mukaan tuli Juupajoki Ylöjärven Kurun siirtyessä Kantri ry toiminta-alueeseen.

2 PoKo:n rahoituskehityksen ja toimintalinjojen toteutuminen Kompassin kaudella

Rahoituskehitys muuttui useasti ohjelmakauden aikana, mutta lopullinen Kompassin rahoituskehitys oli noin 5,8 milj. €. Alla olevassa taulukossa esitettyä Kompassin rahoituskehityksen suunniteltu jakautuma (%) toimintalinjoittain.

Toimintalinja (TL)	Kompassi, tavoite
1 Maa- ja metsätalouden kilpailukykyyn parantaminen	4 %
2 Ympäristön ja maaseudun tilan parantaminen	3 %
3 Maaseudun elämänlaatu ja elinkeinojen monipuolistaminen	70 %
4 Leader-toimintatapa (yhdistyksen varsinainen toiminta ja kv- ja yhteistyöhankkeet)	23 %

Toimintalinja 1 toteutui lähes suunnitellusti. Toimintalinja 2 ei toteutunut lainkaan ja sen rahoitusta siirrettiin osin muihin toimintalinjoihin ja osin otettiin leader-ryhmän rahoituskehityksestä kokonaan pois. Kauden aikana oli nähtävissä, että toimintalinja 3:n rahoitusvaraus ei riitä. Toimintalinjojen välillä tehtiin rahoitusvarauksien siirtoja ja rahoituskehitykseen haettiin myös lisää rahaa. TL3:n lopullinen osuus suunnitellusta rahoituskehityksestä ylittyi reilusti. Toimintalinja 4 toteutui arvioitua pienempänä. Kuntarahan osuus oli rahoituskehityksestä noin tavoitellut 20%. Talkootyötä ohjelmakaudella hyväksyttiin maksatuksissa yli 155 000€ arvosta. Yksityisen rahan ja hyväksytyyn talkootyön osalta tavoite ylitettiin ja lopullisesta rahoituskehityksestä näiden osuus oli jopa 40 % (tavoitetaso oli 35 % rahoituskehityksestä).

3 Kompassin tavoitteita ja niiden toteutuminen

Yhdistyksen sisäisen kehittämistyön tavoitteena oli kasvaa alueen positiiviseksi vaikuttajaksi ja yhdeksi kehityksen katalysaattoriksi ja maaseudun kehittämistyön osaamispalvelukeskukseksi. Keskeisimpiä määrällisiä tavoitteita ja niiden toteutumista on esitetty alla olevassa taulukossa.

Mittari	Tavoite	Toteutunut
Uudet työpaikat/kpl (suorat)	30	58
Säilytetyt työpaikat/kpl (suorat)	50	53
Hankkeen ajaksi syntyneet työpaikat/hvt	40	33,5
Uudet yritykset/kpl	12	32

Hallitus kokoontui ohjelmakaudella 2007-2013 yhteensä 62 kertaa. Ohjelmakauden alussa hallitus vietti myös yhden kehittämispäivän. Puollettuja hankkeita oli yhteensä 132 kpl, joista yrityshankkeita oli 73 kpl ja yleishyödyllisiä 59 kpl. Maksettua hanketukia oli yli 2,1 milj. € ja yritystukia noin 635 000 €. Tavoitteeksi Kompassissa oli asetettu 65 toteutunutta hanketta, joten lukumäärällisesti tavoite saavutettiin kirkaasti. Yhteenvedona voinee todeta, että hankkeita oli lukumäärällisesti enemmän kuin tavoiteltiin, mutta toteutuneet hankkeet olivat euromäärällisesti pienempiä. Alla olevassa taulukossa on maksettujen hanke- ja yritystukien jakauma Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä.

Maaseutuohjelman toimenpide	124 Yhteistyö maatalouden ja elintarvikkeiden sekä metsätalouden uusien tuotteiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi	311 Taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle	312 Mikroyritysten perustaminen ja kehittäminen	313 Matkailuelinkeinojen edistäminen	321 Elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut	322 Kylien kunnostus ja kehittäminen	323 Maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen
Hanketuki	222 385		22 564	189 166	644 306	722 901	321 788
Yritystuki		66 524	567 894				

Kompassiin oli kirjattu myös markkinoinnillisia tavoitteita, joita olivat mm. yleisötilaisuudet (100 kpl), nettiportaalit (2 kpl), PoKon järjestämät koulutustapahtumat (20 kpl) ja verkostojen synnyttäminen (50 kpl). Tavoitteena oli mm. järjestää palvelupäiviä toimialueen kunnissa vähintään kaksi kertaa vuodessa per kunta. Tältä osin sisäisen kehittämistyön ja markkinoinnin tavoitteet toteutuivat vain osittain. Kauden käynnistyessä PoKo ry järjesti 4 alueellista infotilaisuutta ja oli osallisena kolmen muun tilaisuuden järjestelyssä. Kompassin kaudella kehitettiin myös oppilaitosyhteistyötä. Op-opinnäytetyöpörssi käynnistettiin vuonna 2010 yhteistyössä Tampereen ammattikorkeakoulun Virtain ja Mäntän yksiköiden kanssa. Opinnäytetyöpörssin tarkoituksena on sitoa alueen opiskelijoita paikalliseen kehittämistyöhön. Myös kansainväliseen toimintaan oli varauduttu ohjelmakaudella 2007-2013. Kansainvälisen toiminnan tavoitteet toteutuivat kahdella PoKo ry:n hallinnoimalla hankkeella (á la région-Upper Tampere & Hunsrück and Rhein Valley ja Kansainvälistyvä Ylä-Pirkanmaa).

4 Yhteenvedo

Ohjelmakaudella 2007-2013 PoKo ry nousi Kompassin myötä alueen merkittäväksi positiiviseksi vaikuttajaksi ja kehityksen katalyytiksi, joten asetettu tavoite sisäisen kehittämistyönkin osalta pääosin toteutui. Hankkeita toteutettiin lukumäärällisesti enemmän kuin ohjelmakauden strategiaa laadittaessa ajateltiin. Hankkeiden kokoluokka oli kuitenkin suunniteltua pienempi ja näin rahoitus saatiin riittämään sisäisen 'vii-lauksen' ja rahoituskehityksen sopeuttamisen myötä. Työtä markkinoinnille asetettujen tavoitteiden osalta on vielä jatkettava tulevienkin ohjelmakausien aikana. Hallituksen ja PoKo ry:n työntekijöiden välinen yhteistyö toimi hyvässä hengessä ja samalla pohjalla on hyvä jatkaa.